

Post-HBO opleiding Schoolleider Primair Onderwijs

Inleiding

Het primair onderwijs is voortdurend in beweging. De invoering van Passend Onderwijs, brede scholen, opbrengstgericht werken en ga zo maar door. De werkzaamheden van de schoolleider zijn dan ook permanent aan verandering onderhevig. Dit alles vraagt om schoolleiders die goed voor hun taak zijn toegerust en op vernieuwingen zijn voorbereid. En naar die schoolleiders is veel vraag, want veel directie- en managementvacatures worden nog maar moeizaam vervuld. Het professionele handelen van leidinggevend in het primair onderwijs kent acht domeinen van bekwaamheid. Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de kerncompetenties voor onderwijskundig leiderschap uit de NSA beroepsstandaard. Bij onderwijskundig leiderschap gaat het zowel om persoonlijke als om organisatie-effectiviteit.

Via Vinci Academy heeft de mogelijkheid gecreëerd om op verschillende manieren opgeleid te worden tot gediplomeerd directeur in het Primair Onderwijs en de leerroute af te stemmen op de eigen specifieke situatie.

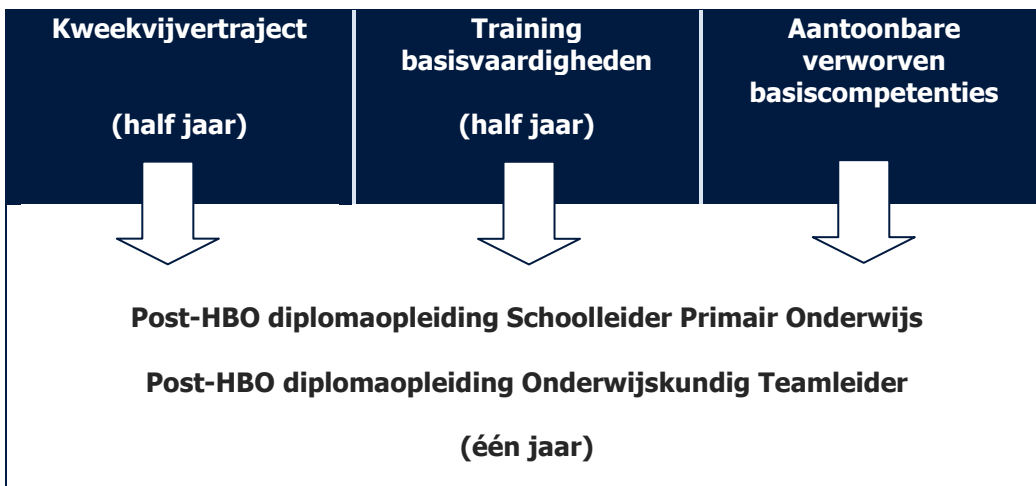
Zo bieden we twee korte voorbereidende opleidingen:

- kweekvijvertrajecten van een half jaar: voor mensen die op weg zijn om schoolleider te worden;
- het traject schoolleider basisvaardigheden: een kort opleidingstraject van een half jaar dat gericht is op de basale vaardigheden en inzichten van een schoolleider; afgestemd op mensen die recentelijk schoolleider zijn geworden.

Daarna kun je kiezen voor een van de diploma-opleidingen van één jaar:

- 'Schoolleider primair onderwijs' (SPO): deze variant is bedoeld voor mensen met aantoonbare leidinggevende ervaring; in de opleiding wordt ervan uitgegaan dat het accent van de schoolleider zal komen te liggen op zakelijk management en onderwijskundig ondernemerschap; prima geschikt voor ervaren integraal directeuren, zij-instromende managers of als aansluiting op de korte opleidingen;
- 'Onderwijskundig Teamleider' (OTL): voor locatiedirecteuren, bouw- en afdelingscoördinatoren van grote scholen en andere schoolleiders die zich vooral richten op onderwijskundig leiderschap; zeer geschikt voor schoolleiders die onderwijskundig en personeel beleid tot hun primaire taak hebben.

Mensen die kunnen aantonen dat ze beschikken over de instapcompetenties, kunnen direct beginnen met een van de eenjarige diploma-opleidingen, die gericht zijn op het verwerven van een volledig erkend post-HBO registerdiploma. Zoniet, dan adviseren wij eerst een van de korte opleidingen te volgen.

Doelgroep

Mensen die in een flexibel opleidingstraject hun leidinggevende competenties willen ontwikkelen om leiding te kunnen geven in het primair onderwijs.

Traject

De inhoud van de korte trajecten (Kweekvijver cq Basisvaardigheden) zijn separaat beschreven. We richten ons hier op de diplomatrajecten.

De SPO- en de OTL-opleidingen werken vanuit een POP op grond van een competentie-analyse. Deze POP komt voort uit een 360 graden feedback vragenlijst, die een essentieel onderdeel uitmaakt van de selectieprocedure van de opleiding.

De opleidingen starten met een tweedaagse module over persoonlijk onderwijskundig leiderschap (later in het jaar volgt nog een training hierover). Naast theorie en praktijk zal in deze opleiding ook gewerkt worden met intervisiegroepen en leerteams.

Beide opleidingen werken vervolgens aan 10 inhoudelijke thema's:

- Thema 1: Leiding geven aan de school als organisatie en onderneming;
- Thema 2: Wet- en regelgeving;
- Thema 3: Leidinggeven aan veranderingsprocessen in het onderwijs;
- Thema 4: Schoolcultuur en teamontwikkeling;
- Thema 5: Onderwijskundige en pedagogische innovaties;
- Thema 6: Passend Onderwijs;
- Thema 7: Integrale Kwaliteitszorg en inspectie-beoordeling;
- Thema 8: Strategische management;
- Thema 9: Integraal Personeels Beleid;
- Thema 10: Financieel management in het P.O.;

De hoofdthema's voor de SPO-variant zijn de hoofdthema's 7, 8, 9, 10.

Voor de OTL-variant zijn de hoofdthema's 3, 4, 5, 6. In die hoofdthema's volg je modules van 4 dagdelen waarin je niet alleen kennis en inzicht verwerft over dat thema, maar ook bezig bent aan het vergroten van je beroepsvaardigheden.

Tenslotte kan genoemd worden dat er in de opleiding een plek is ingeruimd voor de volgende 2 rode draden:

- Werkplekleren (in de eigen school of op een stageschool): op basis van de eigen POP worden onderzoekopdrachten uitgevoerd (dit kan ook al in de eerste periode van de opleiding gestart worden);
- Persoonlijke competentiebegeleiding: iedere deelnemer ontvangt 2 maal persoonlijke coaching door een ervaren schoolleider.

Afronding: Portfolio met verwerkingen van iedere module en het eindwerkstuk.

Thema's en competentieonderdelen

De thema's zijn opgebouwd vanuit specifieke kerncompetenties van de schoolleider Primair Onderwijs. Uitgangspunt bij deze opbouw zijn tevens de door NSA (Nederlandse Schoolleiders Academie) ontwikkelde competenties in de beroepsstandaard (zie www.nsa.nl).

Acht domeinen van bekwaamheid	
Persoonlijke effectiviteit:	Organisatie-effectiviteit:
Competent in zelfsturing	Competent in het ontwikkelen, aansturen en begeleiden van het primaire proces
Intrapersoonlijk competent	Competent in organisatieontwikkeling
Competent in het aansturen van professionals	Competent in organisatiebeleid en -beheer
Interpersoonlijk competent	Competent in onderwijs-ondernemerschap

Van daaruit zijn accenten gelegd en zijn vervolgens de inhouden ontwikkeld. In de volgende blokken staan deze competenties en inhoudelijke accenten uiteengezet.

Studie-tweedaagse Persoonlijk Leiderschap

Kerncompetentie:

De schoolleider kan op basis van een visie functioneren met een hoge professionele effectiviteit, en daarbij constructief interne en externe relaties opbouwen en onderhouden.

Competentie-onderdelen:

- Functioneren als reflectief practicus en professioneel probleemoplosser.
- Eigen persoonlijke doelen en die van anderen kunnen verbinden met schooldoelen en van daaruit een inspirerend klimaat kunnen ontwikkelen.
- Functionele relaties kunnen opbouwen en onderhouden.

Module-omvang: 2 aaneengesloten dagen

Tweedaagse-inhoud:

- Persoonlijke effectiviteit
- Kernkwaliteiten, valkuilen, uitdagingen, allergieën
- Persoonlijk en interactief leiderschap
- Leiderschapstijlen
- Professioneel probleemoplossen
- Transactioneel en transformationeel leiderschap
- Voorbereiding en toelichting op eindwerkstuk

Thema 1 Leiding geven aan de school als organisatie en onderneming

Kerncompetentie:

Opereert in het krachtenveld van verschillende opvattingen en belangen.

Competentie-onderdelen:

- Heeft kennis van de rolverdeling van de organisatie en ziet verbanden.
- Beschikt over onderhandelingsvaardigheden.
- Communiceert en presenteert effectief.
- Confronteert, bemiddelt en geeft of vraagt feedback.
- Organiseert inspraak en medezeggenschap

Module-omvang: 2 losse dagdelen of 1 dag

Thema-inhoud:

- Organisatiemodellen en –structuren in het onderwijs
- De school als onderneming
- Sturen op schoolplan en ondernemingsplan
- Vaardigheidstraining onderhandelen
- Brede school concepten

Thema 2 Wet- en regelgeving

Kerncompetentie:

Handelt professioneel op basis van relevante wet- en regelgeving (WPO, CAO, etc.)

Competentie-onderdelen:

- Heeft kennis van relevante onderdelen uit wet- en regelgeving.
- Handhaven en toepassen van wet- en regelgeving op schoolniveau.
- Het kunnen vertalen van wet- en regelgeving naar specifieke eigen schoolsituatie.

Module-omvang: 2 losse dagdelen of 1 dag

Thema-inhoud:

- WPO en Inspectie toetsingskader
- CAO, rechtspositie en arbeidsvoorwaarden Primair Onderwijs
- Klachtenregeling
- Arbowetgeving
- Wet Medezeggenschap Onderwijs (Partners in school)

Thema 3 Leidinggeven aan veranderingsprocessen in het onderwijs

Kerncompetentie:

Op basis van een visie en strategisch beleid onderwijskundig beleid tot in de klas realiseren.

Competentie-onderdelen:

- Met het team onderwijskundig beleid ontwikkelen op basis van een visie.
- Leraren op onderwijskundig-didactisch niveau ondersteunen en begeleiden.
- Relatie tussen onderwijskundig beleid en andere taakgebieden analyseren.

Module-omvang:

SPO: 2 losse dagdelen of 1 dag

OTL: 4 losse dagdelen of 2 dagen

Thema-inhoud:

- Veranderingsstrategieën, fasen en interventies
- Succesfactoren bij veranderingsprocessen
- Met het team onderwijskundig beleid ontwikkelen t.a.v. coördinatie onderwijsprogramma's, leerlingenresultaten, methoden, materialen, evaluatieprocedures, leerlingbegeleiding en schoolklimaat, identiteit
- Motiveren en coachen van collega's bij het invoeren van veranderingen
- Omgaan met weerstanden

Thema 4 Schoolcultuur en teamontwikkeling

Kerncompetentie:

Op basis van een visie kan de schoolleider beleid ontwikkelen om een schoolorganisatiestructuur en –cultuur op te bouwen die voldoet aan kenmerken van de lerende organisatie.

Competentie-onderdelen:

- Kunnen waarderen en beïnvloeden van organisatorische processen en structuren.
- Relatie tussen organisatiestructuur en –cultuur met andere taakgebieden analyseren, met name met onderwijskundig beleid.

- Als transformationeel leider van een lerende organisatie kunnen functioneren.

Module-omvang:

SPO: 2 losse dagdelen of 1 dag

OTL: 4 losse dagdelen of 2 dagen

Thema-inhoud:

- Organisatieprocessen, -structuren en –culturen: analyseren en optimaliseren
- Cultuurverandering
- Professionele leergemeenschap
- Projectmanagement
- Effectief teammanagement
- Interne communicatie

Thema 5   Onderwijskundige en pedagogische innovaties

Kerncompetentie:

De schoolleider kan handelen vanuit een visie op school, onderwijs en opvoeding.

Competentie-onderdelen:

- Ontwikkelen van een visie op school, onderwijs en opvoeding.
- De visie analyseren op consequenties voor de basistaakgebieden van de schoolleider.
- Communiceren over de visie en het team inspireren op basis van die visie.

Module-omvang:

SPO: 2 losse dagdelen of 1 dag

OTL: 4 losse dagdelen of 2 dagen

Thema-inhoud:

- Ontwikkelingen op het gebied van maatschappij, opvoeding en onderwijs.
- Missie en visie op de taak van de school, het opvoedings- en onderwijsproces en de taak van de schoolleider in dezen.
- Ontwikkelen van een visie in de school en deze levend houden.
- Kerndoelen en kerntaken van het primair onderwijs.
- Innovatiemanagement

Thema 6   Passend Onderwijs

Kerncompetentie:

De schoolleider kan de kwaliteit van de onderwijszorg op de eigen school, met inachtneming van de competenties van het team en in samenspraak met de IB-er, het bestuur en samenwerkingsverband, ontwikkelen en monitoren.

Competentie-onderdelen:

- Ontwikkelen van een visie op onderwijszorg, de basis-, breedte- en dieptezorg.
- De visie analyseren op consequenties voor het onderwijsontwikkelingsproces, de teamprofessionalisering en de schoolorganisatie.
- Het onderwijszorgprofiel opstellen en – samen met de IB-er – de ontwikkeling ervan monitoren.

Module-omvang:

SPO: 2 losse dagdelen of 1 dag

OTL: 4 losse dagdelen of 2 dagen

Thema-inhoud:

- Ontwikkelingen op het gebied van Passend Onderwijs.
- Visie op de taak van de school op het terrein van de onderwijszorg en het

ontwikkelen van een profiel (binnen de school, bestuur en samenwerkingsverband) basis-, breedte- en dieptezorg.

- Onderwijszorgprofielen opstellen en monitoren.
- Zorgcompetenties in het team en professionalisering.

Thema 7 Integrale Kwaliteitszorg en inspectiebeoordeling

Kerncompetentie:

Op basis van een visie ontwikkelen en implementeren van een systeem van integrale kwaliteitszorg.

Competentie-onderdelen:

- Met het team een systeem van integrale kwaliteitszorg kunnen ontwikkelen en implementeren.
- Methodisch toepassen van een integraal kwaliteitszorgsysteem.
- Relatie tussen kwaliteitszorg en andere taakgebieden analyseren.

Module-omvang:

SPO: 4 losse dagdelen of 2 dagen

OTL: 2 losse dagdelen of 1 dag

Thema-inhoud:

- Kwaliteitszorgsystemen in het primair onderwijs
- Schooldiagnose en het gebruik van specifieke instrumenten
- Identificeren en toepassen van kwaliteitsaspecten en –instrumenten
- De kwaliteit van primaire processen en producten met het team kunnen evalueren in het licht van opbrengstgericht werken
- Consequenties voor het handelen van de schoolleider op strategisch, onderwijskundig en personeelsterrein, voor school en team
- Het inspectie toetsingskader
- Zelf uitvoeren van een pre-audit

Thema 8 Strategisch management

Kerncompetentie:

De schoolleider kan strategisch beleid formuleren en implementeren in de school als lerende organisatie en daarbij functionele externe relaties onderhouden.

Competentie-onderdelen:

- Externe en interne ontwikkelingen analyseren en waarderen.
- Systematisch veranderingsthema's met het team selecteren en realiseren.
- Implementatie-vaardigheden toepassen.
- Relatie tussen strategisch beleid en andere taakgebieden analyseren, met name ten opzichte van PR-beleid.
- Relatienetwerk opbouwen en onderhouden.
- Goede beeldvorming over de school kunnen bevorderen.

Module-omvang:

SPO: 4 losse dagdelen of 2 dagen

OTL: 2 losse dagdelen of 1 dag

Thema-inhoud:

- Externe en interne ontwikkelingen in kader van SWOT-analyse
- Schoolmarketing en positionering
- Van strategisch beleid naar activiteitenplannen
- PR en communicatie
- Schoolplan, Jaarplan en Schoolgids in het proces van beleidsvorming in de school

Thema 9   Integraal Personeels Beleid

Kerncompetentie:

De schoolleider kan vanuit een visie op kwaliteit beleidsmatig en uitvoerend handelen op het terrein van personeelsbeleid, -beheer en –zorg.

Competentie-onderdelen:

- Professionalisering van medewerkers systematisch kunnen bevorderen.
- Externe ontwikkelingen, uitgangspunten en doelstellingen van personeelsbeleid in school beleidsmatig kunnen plannen en implementeren.
- Op dit terrein kunnen functioneren als adviseur van bovenschools management of bestuur.
- Relatie tussen personeelsbeleid en andere taakgebieden analyseren.

Module-omvang:

SPO: 4 losse dagdelen of 2 dagen

OTL: 2 losse dagdelen of 1 dag

Thema-inhoud:

- Wet Beroepen in het Onderwijs (BIO)
- Ontwikkelingen op diverse terreinen die consequenties hebben voor personeelsbeleid (waaronder Functiemix)
- Positie van de schoolleider in kader van personeelsbeleid
- Formatieplanning
- Taakbeleid, taakbelasting en welbevinden
- Selectie en werving van personeel

Thema 10   Financieel management

Kerncompetentie:

Op basis van een visie en strategisch beleid ontwikkelen en implementeren van financieel en facilitair beleid.

Competentie-onderdelen:

- Relatie met andere taakgebieden analyseren
- Maken van meerjaren financieel beleid

Module-omvang:

SPO: 4 losse dagdelen of 2 dagen

OTL: 2 losse dagdelen of 1 dag

Thema-inhoud:

- Ontwikkelingen in het onderwijs op financieel-materieel gebied en de consequenties voor de eigen school.
- De achtergrond en werkwijze van onderwijsbekostiging.
- Onderwijskundige keuzen financieel vertalen in een meerjarenbegroting.
- Financieel beleid met behulp van plannings-, organisatie- en beheersinstrumenten inzichtelijk en verantwoord uitvoeren.
- Opstellen en lezen (meerjaren) begroting en financieel jaarverslag.
- Investeringsplan.
- Ondernemend leiderschap en budgetbeleid binnen het bestuur en samenwerkingsverband.

Eindwerkstuk

De opleiding wordt afgesloten met een eindwerkstuk. Dit vormt mede het vertrekpunt voor het eindgesprek.

Het afstudeertraject betreft het concreet beschrijven van een verandering/vernieuwing.

Het gekozen traject moet betrekking hebben op de verbetering van de kwaliteit van de schoolorganisatie.

Om een en ander in de praktijk te kunnen realiseren, wordt de instructie voor het afstudeertraject reeds gegeven aan het begin van de studie.

Inhoudelijk bevat het eindwerkstuk tenminste een beschrijving van het proces, feedback van derden en een eigen reflectie hierop.

Plaats

Twee keer per jaar (februari en september) kan ingestroomd worden in opleidingsgroepen in Amsterdam, Breda of Zwolle.

Individuele trajecten starten in overleg met de student.

In geval van een maatwerkproject wordt de uitvoering op locatie verzorgd.

Studiebelasting

Deze diplomaopleidingen duren 1 jaar met 14 themadagen van 6 contacturen per dag, aangevuld met een tweedaagse leiderschapstraining (15 contacturen). We adviseren één dag per week structureel te besteden aan de opleiding inclusief verwerkingsopdrachten op de werkplek.

De totale normstudielast van de opleiding is 480 uur. De daadwerkelijke studielast is afhankelijk van je kennis, ervaring en studietempo.

De opdrachten voer je veelal uit op je werkplek en tijdens werktijd.

Diploma

Je ontvangt, na het behalen van de eindcompetenties:

- een instituutsdiploma Schoolleider Primair Onderwijs (met competentieprofiel afgestemd op de NSA-competenties);
- het registerdiploma Schoolleider Primair Onderwijs of het registerdiploma Onderwijskundig Teamleider.

De NSA (Nederlandse Schoolleiders Academie) erkent deze opleidingen.

Op basis van je portfolio kunnen we beoordelen of je met vrijstellingen kunt doorstuderen in de MBA in Education of de Master Educational Management.

Kosten (prijsspeil 2011)

De kosten voor de diplomaopleiding bedragen € 4.500,- per deelnemer exclusief kosten van de locatie van de tweedaagse training (€ 250,-), en kosten aan te schaffen boeken (± € 400,-).

Afgestudeerden van onze kweekvijvertrajecten of training basisvaardigheden krijgen 10% korting op de studiekosten.

Voor een tegemoetkoming in de kosten kun je mogelijk gebruik maken van de Regeling lerarenbeurs.

Meer informatie en aanmelding

Aan besturen en samenwerkingsverbanden geven graag een presentatie van deze opleidingen en de verschillende maatwerkmogelijkheden.

Vraag een vrijblijvend gesprek of presentatie aan bij de directie van Via Vinci Academy, drs. Peter Peene, p.a.peene@viavinci.com.

Individuele studenten kunnen meer [informatie vragen](#) of zich [aanmelden](#) en er wordt dan contact opgenomen voor een intakegesprek.